

01.09.2020 81. rocznica wybuchu II wojny światowej

01.09.2020

©janzwolinski/P
hotogenica

W piątek 1 września 1939 r. napaścią na Polskę Niemcy rozpoczęli trwający ponad 6 lat największy konflikt zbrojny w historii ludzkości – II wojnę światową. Pochłonęła ona ponad 60 mln ofiar, wśród nich blisko 6 mln Polaków. W tym dniu oddajemy hołd tym wszystkim, żołnierzom i cywilom, którzy oddali swe życie w bohaterskiej walce z najeźdźcą.

Rozporządzeniem prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego wprowadzony został na terenie całej Polski stan wojenny.

Obywatele Rzeczypospolitej!

Nocy dzisiejszej odwieczny wróg nasz rozpoczął działania zaczepne wobec Państwa Polskiego, co stwierdzam wobec Boga i Historii. W tej chwili dziejowej zwracam się do wszystkich obywateli państwa w głębokim przeświadczeniu, że cały naród w obronie swojej wolności, niepodległości i honoru skupi się dookoła Wodza Naczelnego i sił zbrojnych oraz da godną odpowiedź napastnikowi, jak to się już nieraz działo w historii stosunków polsko-niemieckich. Cały naród polski, błogosławiony przez Boga, w walce o swoją świętą i słuszną sprawę, zjednoczony z armią, pójdzie ramię przy ramieniu do boju i pełnego zwycięstwa.

(Odezwa Prezydenta RP Ignacego Mościckiego z 1 września 1939 r.)

81 lat temu, o godz. 4.45 niemiecki pancernik „Schleswig-Holstein” rozpoczął ostrzał Westerplatte, Wojskowej Składnicy Tranzytowej na terenie Wolnego Miasta Gdańska, bronionej przez załogę (około 200 żołnierzy) pod dowództwem mjr. Henryka Sucharskiego i kpt. Franciszka Dąbrowskiego. O godz. 6.30, przerywając poranną

audycję radiową, spiker Polskiego Radia Zbigniew Świętochowski w specjalnym komunikacie mówił:

„Halo, halo tu Warszawa i wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia. Dziś rano o godzinie 5 minut 40 oddziały niemieckie przekroczyły granicę polską łamiąc pakt o nieagresji. Bombardowano szereg miast. Za chwilę usłyszycie państwo komunikat specjalny:

A więc wojna. Z dniem dzisiejszym wszelkie sprawy i zagadnienia schodzą na plan dalszy. Całe nasze życie publiczne i prywatne przestawiany na specjalne tory. Weszliśmy w okres wojny. Cały wysiłek narodu musi iść w jednym kierunku. Wszyscy jesteśmy żołnierzami. Musimy myśleć tylko o jednym: walka aż do zwycięstwa.”

Tekst komunikatu specjalnego, nagrany dwa dni wcześniej na polecenie Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, został wygłoszony przez Józefa Małgorzewskiego, sprawozdawcę i reżysera radiowego, który 30 września 1939 r. odczytał również ostatni komunikat rozgłośni Polskiego Radia II Rzeczypospolitej:

„Halo halo! czy nas słyszycie? To nasz ostatni komunikat. Dziś oddziały niemieckie wkroczyły do Warszawy. Braterskie pozdrowienie przesyłamy żołnierzom polskim walczącym na Helu i wszystkim walczącym gdziekolwiek się jeszcze znajdują. Jeszcze Polska nie zginęła! Niech żyje Polska!”

Po tych słowach rozległ się hymn polski i był to ostatni głos walczącej Warszawy w 1939 r.

Źródła: 1wrzesnia39.pl, polskieradio.pl, wikipedia.org, Instytut Pamięci Narodowej